

16 października 1978 r. ok. godz. 17:15 kolegium kardynałów wybrało **264. papieża**. Został nim pierwszy w historii „słowiański papież”, krakowski kardynał Karol Wojtyła, który przyjął imię **Jan Paweł II**

. Pierwszy od 1522 r. papież nie – Włoch.

Swą posługę na Stolicy Piotrowej sprawował **9497 dni**, a zatem **26 lat, 5 miesięcy i 16 dni**. Jego pontyfikat jest najdłuższym pontyfikatem XX wieku i trzecim co do długości w dziejach historii Kościoła. Najdłużej posługującym papieżem był św. Piotr (od ustanowienia go głową Kościoła przez Chrystusa w roku 30, aż do męczeńskiej jego śmierci datowanej na rok 64 lub 67), a następnie błogosławiony Pius IX (jego pontyfikat trwał od 16 czerwca 1864 r. do 7 lutego 1878 r., czyli 31 lat, 7 miesięcy i 22 dni).

Wyjątkowość i przełomowość pontyfikatu Jana Pawła II zapowiadało już jego pierwsze orędzie:

Sia lodato Gesù Cristo!

Carissimi fratelli e sorelle,

siamo ancora tutti addolorati dopo la morte del nostro amatissimo Papa Giovanni Paolo I. Ed ecco che gli Eminentissimi Cardinali hanno chiamato un nuovo vescovo di Roma.

Lo hanno chiamato da un paese lontano... lontano, ma sempre così vicino per la comunione nella fede e nella tradizione cristiana. Ho avuto paura nel ricevere questa nomina, ma l'ho fatto nello spirito dell'ubbidienza verso nostro Signore Gesù Cristo e nella fiducia totale verso la sua Madre, la Madonna Santissima.

Non so se posso bene spiegarvi nella vostra... nostra lingua italiana. Se mi sbaglio mi correggerete. E così mi presento a voi tutti, per confessare la nostra fede comune, la nostra speranza, la nostra fiducia nella Madre di Cristo e della Chiesa, e anche per incominciare di nuovo su questa strada della storia e della Chiesa, con l'aiuto di Dio e con l'aiuto degli uomini.

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Najdrożsi Bracia i Siostry,

jeszcze przeżywamy wielki smutek z powodu śmierci naszego ukochanego papieża Jana Pawła I, a oto najdostojniejsi kardynałowie już powołali nowego Biskupa Rzymu.

Powołali go z dalekiego kraju... z dalekiego, lecz zawsze tak bliskiego przez łączność w wierze i tradycji chrześcijańskiej. Bałem się przyjąć ten wybór, jednak przyjąłem go w duchu posłuszeństwa dla Pana naszego Jezusa Chrystusa i w duchu całkowitego zaufania Jego Matce, Najświętszej Maryi Pannie.

Nie wiem, czy potrafię rozmawiać waszym... naszym językiem włoskim. Jeżeli się pomylę, to mnie poprawcie. Przedstawiam się wam wszystkim dzisiaj, by wyznać naszą wspólną wiarę, naszą nadzieję, naszą ufność pokładaną w Matce Chrystusa i Kościoła z pomocą Pana Boga i z pomocą ludzi.

Jan Paweł II przyjmując z pokorą i głębokim zaufaniem posługę pasterzowania całemu Kościołowi, stał się sługą sług. Każdy dzień jego pontyfikatu wytacza drogę wiodącą do konkretnego człowieka, po to aby on, człowiek „na oścież otworzył drzwi Chrystusowi”. Jan Paweł II zmienił serca milionów ludzi i zmienił oblicze świata. Pontyfikat jego nazywany jest

niezwykłym, wyjątkowym, wielkim. Mapę jego wielkości m. in. obrazują następujące wyznaczniki.

Błogosławieni i święci

Pontyfikat Jana Pawła II jest niezwykły pod względem liczby beatyfikacji i kanonizacji. Od 1588 r., kiedy papież Sykstus V ustanowił procedurę procesu kanonizacyjnego, aż do 1978 r., do czasu wyboru na Stolicę Piotrową Jana Pawła II, Kościół kanonizował 302 świętych.

Jan Paweł II w czasie swego pontyfikatu, podczas **148 beatyfikacji ogłosił 1338 błogosławionych, w tym 160 Polaków i dwóch papieży, Jana XXIII i Piusa IX. Podczas 51 kanonizacji ogłosił 482 świętych, w tym 11 Polaków.**

Jan Paweł II jako pierwszy w dziejach papież beatyfikował małżeństwo, Marię i Luigi Beltrame Quattrocchi.

Dokonując beatyfikacji i kanonizacji Jan Paweł II ukazywał nie tylko, że świętość dostępna jest dla każdego z nas, ale przede wszystkim przypominał, iż jest ona każdemu z nas zadana.

Szafarz sakramentów

Jan Paweł II jest pierwszym papieżem, który w praktyce łączył spoczywające na nim, jak na każdym biskupie, różne funkcje duszpasterskie. Jako pierwszy w historii biskup Rzymu regularnie odwiedzał parafie swojej diecezji i spotykał się ze swymi diecezjanami. Pierwszą zwizytowaną parafią była parafia p.w. św. Franciszka Ksawerego do której przybył 3 grudnia 1978 r., a zatem już ok. 7 tygodni po wyborze. Do końca 2004 r. **nawiedził 317 parafii** z 333 istniejących w Wiecznym Mieście. Od 2003 r., w związku z coraz większymi dolegliwościami

utrudniającymi poruszanie się, Jan Paweł II nie odwiedzał kościołów, ale do Watykanu przybywały delegacje poszczególnych parafii.

Nie tylko jako biskup, ale także jako „proboszcz całego świata” Jan Paweł II udzielał wiernym sakramentów.

W ciągu swego pontyfikatu, podczas 67 obrzędów **chrztu**, które zazwyczaj sprawował w Niedzielę Chrztu Pańskiego w Kaplicy Sykstyńskiej, Jan Paweł II osobiście udzielił tego **sakramentu 1501 osobom, w tym 687 dzieciom i 814 dorosłym**. Także tego sakramentu udzielał podczas swych zagranicznych podróży m.in. w Akrze (Ghana), Nagasaki (Japonia), Onitshy (Nigeria), Wilnie i wielu innych miejscach.

Po raz pierwszy Jan Paweł II udzielił sakramentu chrztu św., komunii św. i bierzmowania 11 petentom w Wielką Sobotę, 14 kwietnia 1979 r. w Bazylice św. Piotra.

Każdego roku w Wielki Piątek Jan Paweł II zasiadał w konfesjonale Bazyliki św. Piotra i spowiadał wiernych.

Błogosławił także nowożeńcom podczas uroczystości zaślubin.

Każdego roku w Niedzielę Dobrego Pasterza Jan Paweł II udzielał diakonom święceń prezbiteratu. W sumie **wyświęcił ponad 2800 kapłanów**.

6 stycznia każdego roku, w uroczystość Objawienia Pańskiego udzielał natomiast święceń biskupich. Jan Paweł II **konsekrował 321** mianowanych przez siebie **biskupów**. W 2001 r. ze względu na obchodzoną 6 stycznia ceremonię zakończenia obchodów Roku 2000, obrzęd udzielenia sakry biskupiej odbył się 19 marca.

Jan Paweł II **mianował 2/3 światowego episkopatu**.

Konsystorze

Jan Paweł II **wyniósł do godności kardynalskiej 232 duchownych** – jest to największa liczba w dziejach Kościoła.

W latach 1979-2001 Jan Paweł II zwołał 6 zgromadzeń plenarnych Kolegium Kardynalskiego, czyli tak zwanych konsystorzy nadzwyczajnych, w celu omówienia bieżących i ważnych zagadnień z życia Kościoła.

Dokumenty

Ogromnym dorobkiem pontyfikatu Jana Pawła II jest ogromna liczba różnych dokumentów.

Jest on autorem **14 encyklik, 15 adhortacji apostolskich, 13 konstytucji apostolskich, 45 listów apostolskich, 29 dokumentów w formie motu proprio oraz tysięcy listów papieskich**, przesyłanych z okazji doniosłych wydarzeń m.in. do Kościołów lokalnych, diecezji, sanktuariów, czy listów do kardynałów, biskupów, kapłanów z okazji ważnych rocznic.

Nowatorskim pomysłem Jana Pawła II były tak zwane listy otwarte do różnych środowisk

np.

List do biskupów, kapłanów, rodzin zakonnych i wiernych Kościoła katolickiego o chrześcijańskim sensie ludzkiego cierpienia *Salvifici Dolores* (11 lutego 1984 r.),

List do rodzin z okazji Roku Rodziny *Gratissimam sane* (2 lutego 1994 r.),

List do dzieci w Roku Rodziny *Tra pochi giorno* (13 grudnia 1994 r.),

List do Młodych *Parati semper* (31 marca 1985 r.),

List z okazji Roku Maryjnego o godności i powołaniu kobiety *Mulieris dignitatem* (15 października 1988 r.),

Tertio Millennio Adveniente List do biskupów, duchowieństwa i wiernych w związku z przygotowaniem Jubileuszu Roku 2000 (10 listopada 1994 r.),

List do artystów (4 kwietnia 1999 r.). List do moich braci i sióstr – ludzi w podeszłym wieku (1 października 1999 r.),

Novo Millennio Ineunte List do biskupów, duchowieństwa i wiernych na zakończenie Wielkiego Jubileuszu Roku 2000 (6 stycznia 2001 r.),

Rosarium Virginis Mariae List do biskupów, duchowieństwa i wiernych o różańcu świętym (16 października 2002 r.),

Mane nobiscum Domine List na rok Eucharystii (7 listopada 2004 r.).

Jan Paweł II każdego roku wygłaszał także orędzia na światowe dni młodzieży, światowe dni chorych, światowe dni komunikacji społecznej, czy światowe dni pokoju.

Podczas pontyfikatu Jana Pawła II został wydany nowy **Kodeks Prawa Kanonicznego** (promulgowany 25 stycznia 1983 r. konstytucją apostolską

Sacre disciplinae leges

, który wszedł w życie 27 listopada 1983 r. zastępując kodeks z 1917 r.) oraz

pierwszy w historii Kodeks Kanonów Kościołów Wschodnich

(1990 r.). Zaslugą Jana Pawła II było także ogłoszenie

Katechizmu Kościoła Katolickiego

(na mocy konstytucji apostolskiej

Fidei depositum

z 11 października 1992 r.) oraz ogłoszenie w 2004 r.

Kompendium Nauki Społecznej Kościoła.

Jan Paweł II jest także autorem następujących książek: „**Przekroczyć próg nadziei**” (książka została przetłumaczona na 40 języków i została uznana za światowy bestseller),

„**Dar i tajemnica**”, „**Wstańcie, chodźmy**”, „**Tryptyk rzymski**”

oraz

„**Pamięć i tożsamość**”.

Audiencje środowe oraz *Urbi et Orbi*

Do 5 stycznia 2005 r. Jan Paweł II **odbył 1166 środowych audiencji ogólnych**, tak zwanych katechez środowych, w których

uczestniczyło prawie 18 mln pielgrzymów

z całego świata, nie licząc innych spotkań i audiencji (ponad 8 mln pielgrzymów tylko w okresie Wielkiego Jubileuszu Roku 2000). Podczas audiencji papież wygłaszał cykl katechez.

Najbardziej znany cykl nosi tytuł „Mężczyzną i niewiastą stworzył ich”.

Dwa razy w ciągu roku, w czasie Świąt Bożego Narodzenia oraz Świąt Wielkanocnych papież składał wiernym z całego świata **w ponad 60 językach życzenia oraz udzielał błogosławieństwa**

***Urbi et Orbi* (Miastu i Światu).**

Różne inicjatywy duszpasterskie

Jan Paweł II zapoczątkował szereg inicjatyw duszpasterskich o zasięgu ogólnokościelnym i międzynarodowym.

Od 1985 r. podczas obchodów **Międzynarodowego Roku Młodzieży** Jan Paweł II ustanowił tak zwane Światowe Dni Młodzieży. Co roku w Niedzielę Palmową na szczelnie diecezjalnym pod przewodnictwem swego miejscowego biskupa młodzi spotykają się na wspólnej modlitwie. Co dwa lata natomiast w różnych krajach świata odbywają się zloty młodych z całego świata, aby pod przewodnictwem Ojca Świętego uczestniczyć we wspólnej modlitwie.

W dniach 8-9 października 1994 r. w Rzymie odbyło się pierwsze **Światowe Spotkanie Rodzin** z Janem Pawłem II. Spotkanie to dało początek kolejnym spotkaniom, które odbywały się co 3 lata w różnych miastach i częściach świata.

Od 1993 r. 11 lutego każdego roku w innym sanktuarium maryjnym i na innym kontynencie, z inicjatywy Jana Pawła II obchodzony jest **Światowy Dzień Chorego**. Ojciec Święty doskonale rozumiał kim dla niego i dla Kościoła są ludzie chorzy i cierpiący. W 1997 r. w Zakopanem Jan Paweł II powiedział: „Cierpienie przeżywane z Chrystusem jest najcenniejszym darem i najskuteczniejszą pomocą w apostołstwie”. Jan Paweł II był bardzo blisko ludzi chorych i cierpiących, gdyż nie tylko rozumiał jaki jest sens cierpienia, ale także sam naznaczony był chorobą i cierpieniem. Jan Paweł II jest pierwszym papieżem, którego choroba i cierpienie nie były ukrywane.

Od 1997 r. 2 lutego w uroczystość Ofiarowania Pańskiego, z inicjatywy Jana Pawła II obchodzony jest **Dzień Życia Konsekrowanego**.

W czasie swego pontyfikatu Jan Paweł II ogłosił kilka szczególnych lat.

Z okazji 150. rocznicy ukrzyżowania i zmartwychwstania Pana Jezusa został ogłoszony **Rok Odkupienia**, który trwał od 25 marca 1983 r. do 22 kwietnia 1984 r.

Rok Maryjny, trwał od 7 czerwca 1987 r. do 15 sierpnia 1988 r.

Rok Rodziny trwał od 26 grudnia 1993 r. do 30 grudnia 1994 r.

Wielki Jubileusz Roku Świętego 2000 trwał od 24 grudnia 1999 r. do 6 stycznia 2001 r.

Rok Różańca trwał od 16 października 2002 r. do 31 października 2003 r.

Rok Eucharystii trwał od 17 października 2004 r. do 29 października 2005 r.

Papież kontynuował także szereg inicjatyw, które zostały podjęte przez jego poprzedników m.in. przez Pawła VI, takich jak **Światowe Dni**:

Pokoju, obchodzone od 1968 r. co roku 1 stycznia,

Środków Społecznego Przekazu obchodzone od 1967 r. najczęściej w maju,

Modlitw o Powołania Kapłańskie obchodzone od 1964 r. najpierw w II, a następnie w IV Niedzielę Wielkanocną

i ustanowione jeszcze przez Piusa XI w październiku w 1929 r. **Niedziele Misyjne**,

a także **Światowe Dni Migranta i Uchodźcy**, obchodzone od 1972 r. z inicjatywy ONZ (Stolica Apostolska włączyła się w te obchody w 1986 r.).

Z okazji tych Dni każdego roku Jan Paweł II przygotowywał okolicznościowe orędzie.

Jan Paweł II kontynuował również zwoływanie co dwa-trzy lata zgromadzeń Synodu Biskupów, a także tworzył nowe formy zgromadzeń takie jak zgromadzenia specjalne Synodu dla różnych kontynentów, czy krajów (Liban). Owocem tych zgromadzeń są adhortacje apostolskie, których

Jan Paweł II ogłosił 15.

Papieskie okna

Do historii papieskiego nauczania przeszły także trzy okna: Pałacu Apostolskiego w Watykanie, krakowskiej kurii przy Franciszkańskiej 3 oraz w poliklinice Gemelli. Okna te są symbolem głębokiej więzi i bliskości wiernych z papieżem.

Zwłaszcza okno Pałacu Apostolskiego w Watykanie jest symbolem jedności i modlitewnej więzi wiernych z papieżem, gdyż przed nim w każdą niedzielę i święto gromadzili się wierni, aby wraz z Ojcem Świętym odmówić modlitwę Anioł Pański.

Media

Jan Paweł II dzięki swojej autentyczności, żarliwej modlitwie, dzięki stylowi bycia i swoim gestom stał się ulubieńcem mediów. Niemalże wszystkie spotkania Jana Pawła II z wiernymi oraz liturgie celebrowane przez niego, transmitowane były za pośrednictwem telewizji.

Dyplomacja

Na początku pontyfikatu Jana Pawła II Stolica Apostolska utrzymywała stosunki dyplomatyczne z 96 krajami. Dzięki nieprzeciętnym zdolnościom prowadzenia dialogu przez Jana Pawła II, **liczba stosunków dyplomatycznych wzrosła do 174. Stolica Apostolska nawiązała m.in. stosunki z Unią Europejską i Zakonem Maltańskim oraz z Federacją Rosyjską i Organizacją Wyzwolenia Palestyny.**

Poza tym Stolica Apostolska otrzymała **status stałego obserwatora w ponad 40 organizacjach** międzynarodowych, regionalnych, międzyrządowych i pozarządowych.

Jan Paweł II – człowiek dialogu

Jan Paweł II jest pierwszym papieżem, który przekroczył próg synagogi

13 kwietnia 1986 r. Jan Paweł II odwiedził rzymską Synagogę Większą. Podczas przemówienia nazwał wyznawców judaizmu „starszymi braćmi w wierze”. Spotkania z Żydami miały miejsce niemalże podczas każdej zagranicznej pielgrzymki. W 2000 r. podczas pielgrzymki do Ziemi Świętej Jan Paweł II szanując żydowską tradycję modlił się pod Ścianą Płaczu w Jerozolimie, w szczelinę której włożył modlitwę: „Boże naszych ojców, który wybrałeś Abrahama i jego potomków, by ponieśli narodom Twe Imię: jesteśmy głęboko zasmuceni postępowaniem tych,

którzy w ciągu dziejów spowodowali cierpienia Twych dzieci, i prosząc o Twe wybaczenie, chcemy zobowiązać się do doskonałego braterstwa z Ludem Przymierza”. Podczas tej pielgrzymki miała także miejsce historyczna wizyta Jana Pawła II w Instytucie Pamięci Narodowej Yad Vashem.

Jan Paweł II jest pierwszym papieżem, który przekroczył próg meczetu

Podczas licznych swych podróży apostołskich Jan Paweł II spotykał się z muzułmanami. W 2001 r. będąc w Damaszku Jan Paweł II odwiedził meczet. Przemawiając do wyznawców islamu powiedział: „Za wszystkie przejawy wrogości między muzułmanami i chrześcijanami prosimy o przebaczenie Boga Najwyższego i siebie nawzajem”. Jan Paweł II darzył ogromnym szacunkiem wyznawców islamu, wyrazem tego był pocałunek złożony przez papieża na egzemplarzu Koranu, który otrzymał od islamskich duchownych.

Dążenie do jedności z Kościołem prawosławnym

W 2002 r. Jan Paweł II wraz z prawosławnym patriarchą Rumunii Teoktystem podpisał wspólną deklarację o dążeniu do zjednoczenia.

Z ekumenicznym patriarchą Konstantynopola Bartłomiejem I deklaracja została podpisana w 2004 r. „Świadomi, że świat chrześcijański cierpi z powodu dramatu podziału, nasi poprzednicy i my sami z wytrwałością kontynuowaliśmy ‘dialog miłości’, wpatrzeni w ten świetlany i błogosławiony dzień, gdy można będzie posilać się z tego samego kielicha świętym Ciałem i cenną Krwią Pana”.

Dążenie do jedności z Kościołem ormiańskim

Podczas pielgrzymki do Armenii w 2001 r. Jan Paweł II serdecznie był przyjmowany przez głowę Kościoła ormiańskiego katolikos Karekina II. Papież zamieszkał w jego pałacu, który określił „domem swego Brata”. Na zakończenie trzydniowej pielgrzymki papież wraz z katolikosą Karekinem II wyrazili pragnienie kontynuowania wysiłków ekumenicznych podpisując Wspólną Deklarację.

Pojednanie z protestantami

31 października 1999 r. w rocznicę wystąpienia Marcina Lutra w Augsburgu podpisana została katolicko-luterańska deklaracja o usprawiedliwieniu przez wiarę. W symbolicznym geście luterański pastor Georg Paul Mocko wraz z abp. Baltimore oraz kard. W. H. Keeler'em przybili na drzwiach katedry tekst deklaracji.

Dialog z Koptami

Podczas pielgrzymki Jana Pawła II do Egiptu 2 lutego 2000 r. Jan Paweł II spotkał się ze zwierzchnikiem Ortodoksyjnego Kościoła Koptyjskiego papieżem Szenudą III. Podczas homilii w Kairze Jan Paweł II wzywał do zjednoczenia chrześcijan: „Drodzy bracia, pospieszmy się, nie mamy czasu do stracenia!”. Papież raz jeszcze zaprosił do podjęcia dialogu, którego owocem będzie zjednoczenie chrześcijan.

Pojednanie z nestorianami

Jan Paweł II i Mar Dinkha IV, patriarcha Asyryjskiego Kościoła Wschodu podpisali Wspólną Deklarację, która zakończyła wielowiekowy spór wokół doktryny Nestoriusza, który kwestionował słuszność nadanego Maryi tytułu „*Theotokos*” (Bożej Rodzicielki). Wspólna deklaracja stwierdza, iż wielowiekowy chrystologiczny spór był wynikiem nieporozumień.

Wyjątkowym wydarzeniem było **spotkanie** reprezentantów wszystkich najważniejszych religii świata **w Asyżu w 1986 r. i 2002 r.** W spotkaniu tym wzięli udział przedstawiciele religii chrześcijańskich i niechrześcijańskich: islamu, buddyzmu, hinduizmu, szintoizmu, dżinizmu, sikhów, konfucjanizmu i tradycyjnych religii afrykańskich.

Jan Paweł II – człowiek przebaczenia i pojednania

13 maja 1981 r. na Placu św. Piotra Jan Paweł II został postrzelony przez tureckiego zamachowca Mehmeta Ali Agcę. Kilka dni po zamachu, podczas pierwszego swego publicznego przemówienia w poliklinice Gemelli Jan Paweł II powiedział: „Modlę się za brata, który mnie zranił, a któremu szczerze przebaczyłem”. Na Boże Narodzenie 1983 r. Jan Paweł II odwiedził zamachowca w więzieniu. Kilkakrotnie papież spotkał się z matką Mehmeta Ali Agcy, Muzeyen Agcą i bratem zamachowca Adnaną, gdyż doskonale rozumiał ich tragedię. Pierwsze spotkanie miało miejsce w 1987 r. i mimo, że nie było wcześniej umówione, Jan Paweł II przełożył dla nich inne obowiązki.

W 1999 r. papież prosił prezydenta Włoch o uniewinnienie Agcy. Niedługo potem Agca opuścił mury włoskiego więzienia, jednak przejęli go Turcy, którzy znów zamknęli go w więzieniu. Tym razem za zabójstwo słynnego tureckiego dziennikarza, Abdiego Ipekci.

Jan Paweł II – papież przebaczenia i pojednania

12 marca 2000 r. w Dniu Przebaczenia obchodzonego w ramach obchodów Wielkiego Jubileuszu Roku 2000 podczas Mszy św. kardynałowie i arcybiskupi stojący na czele poszczególnych urzędów w Watykanie, prosili Wszechmogącego Boga o przebaczenie za grzechy synów i córek Kościoła. Jan Paweł II m.in. powiedział: „Władco świata, Ojciec wszystkich ludzi, przez swojego Syna wezwałeś nas, byśmy miłowali nieprzyjaciół, dobrze czynili tym, którzy nas nienawidzą, i modlili się za naszych prześladowców. Wielokrotnie jednak chrześcijanie sprzeniewierzyli się Ewangelii i ulegając logice przemocy, pogwałcili prawa ludów i narodów, okazując pogardę dla ich kultur i tradycji religijnych: okaż się cierpliwy i miłosierny wobec nas i przebacz nam! Przez Chrystusa, Pana naszego”.

Podróże apostolskie

Jednym z najważniejszych wyróżników pontyfikatu Jana Pawła II są podróże apostolskie. W całej historii Kościoła nie zdarzyły się tak liczne pielgrzymki papieża. Tę długowieczną tradycję braku podejmowania przez papieży podróży apostolskich, przerwał dopiero Jan XXIII (28 X 1958 – 3 VI 1963), który udał się do Loreto, a także do Asyżu z okazji jubileuszu 750-lecia zakonu franciszkańskiego. Przełom jednak przyniósł papież Paweł VI, który odbył 9 zagranicznych podróży m.in. do Izraela, Jerozolimy, Kolumbii, Ugandy, Australii, Portugalii, Turcji, Szwajcarii a także do Iranu, Pakistanu, Filipin, Indonezji, Hongkongu, Sri Lanki. Ogromna jednak zmiana nastąpiła podczas pontyfikatu Jana Pawła II, który według oficjalnych danych odbył **104 zagraniczne pielgrzymki oraz ok. 145 podróży na terenie Włoch**. Jako biskup Rzymu nawiedził **317 z 333 rzymskich parafii**.

Podczas 145. podróży na terenie Włoch, Jan Paweł II wygłosił ok. 906 przemówień.

Podczas podróży zagranicznych Jan Paweł II odwiedził 130 krajów i ok. 900 miejscowości i wygłosił

ponad 2400 przemówień.

Niektóre kraje odwiedził kilkakrotnie m. in. Polskę, Francję, USA, Meksyk, Hiszpanię, czy Portugalię. Łączna

długość pielgrzymkowych dróg Jana Pawła II wynosi ok. 1 mln 700 tys. km

Długość ta odpowiada

trzykrotnej odległości między Ziemią a Księżycem, czy prawie 30-krotnemu obiegnięciu Ziemi wokół równika.

Poza Watykanem Jan Paweł II spędził w sumie ponad dwa lata swego 26-letniego pontyfikatu.

Pierwszą zagraniczną pielgrzymką Jana Pawła II była podróż na Dominikanę, do Meksyku i na Bahama w styczniu 1979 r. Ostatnią zaś pielgrzymką do Lourdes 15 – 16 VIII 2004 r. Jan Paweł II podczas swego pielgrzymowania odwiedził niemożliwe do nawiedzenia miejsca, takie jak Sarajewo, Bejrut, czy Jerozolima.

Każdą pielgrzymkę Jan Paweł II rozpoczynał **od ucałowania ziemi**. Gest ten wyrażał szacunek dla wszystkich mieszkańców ziemi, której był gościem. Większość swoich apostolskich podróży, pielgrzymek wiary, Jan Paweł II rozpoczynał od słów:

„Przybywam jako Papież – Pielgrzym”.

Każda Jego pielgrzymka oprócz szczególnych motywów, na przykład takich jak jubileuszowe obchody, beatyfikacje, kanonizacje, czy Światowe Dni Młodzieży, zawsze miała na celu spotkanie z wiernymi Kościoła lokalnego oraz umocnienie braci w wierze.

Kulminacyjnym momentem wszystkich pielgrzymek była Msza św., na zakończenie której Jan Paweł II zawierzał dany naród Matce Bożej. Niemalże stałym elementem podróży były spotkania ekumeniczne, a także spotkania z młodzieżą.

Opracowane na podstawie:

- A. Torielli, *Santo subito. Tajemnice świętości Jana Pawła II*, Kraków 2009

- *Tatus Tuus*, Miesięcznik Postulacji do spraw beatyfikacji i kanonizacji Sługi Bożego Jana Pawła II, numer specjalny

- List, *Wielki Janie Pawle co z nami będzie?*, 5/05, s. 17 – 26

- A. Jackowskiego, I. Soljan, *Leksykon pielgrzymek Jana Pawła II*, Kraków 2006

- www.wiara.pl

- www.opoka.pl

Opracowanie życiorysu Karola Wojtyły - Jana Pawła II - mgr lic. Katarzyna Wilczek